

**Контрольно - измерительные материалы для
проведения промежуточной аттестации
(тестирование)
по родному языку (татарскому)
(для изучающих татарский язык как родной) 9
класс**

Спецификация

1. Назначение работы

Контрольно – измерительные материалы предназначены для проведения процедуры промежуточной аттестации учащихся 9 класса по учебному предмету «Родной язык (татарский)».

Контрольно-измерительные материалы составлены на основе Федерального компонента государственного образовательного стандарта основного общего образования, в соответствии с действующей рабочей программой по учебному предмету «Родной язык (татарский)».

Цель: оценка общеобразовательной подготовки обучающихся по родному языку (татарскому) за курс 9 класса.

Форма проведения промежуточной аттестации – контрольный тест. Итоговая работа по родному языку (татарскому) за курс 9 класса в форме контрольного теста соответствует учебной программе.

Итоговый контрольный тест рассчитан на 45 минут. В ходе его выполнения ученик должен будет продемонстрировать уровень сформированности личностных, предметных и метапредметных результатов.

Предметные результаты

«Лексика»:

- знать лексические единицы, уметь подбирать примеры лексических единиц и давать их точное определение;

«Синтаксис»:

- умение применять правила постановки знаков препинания в конце предложения, в простом и в сложном предложениях; определять вид связи в словосочетаниях, различать односоставные и двусоставные предложения;

«Пунктуация»:

- умение соблюдать пунктуационные нормы в процессе письма;
- умение находить в предложениях смысловые отрезки, которые необходимо выделить знаками препинания,
- обосновывать выбор знаков препинания и расставлять их в соответствии с изученными правилами.

«Орфоэпия. Орфография. Морфология»:

- умение расставлять ударения в словах;
- умение записывать слова, осуществлять самоконтроль в процессе письма, владеть навыками правописания;
- умение находить и исправлять ошибки в образовании формы слова.

Личностные результаты:

- готовность и способность обучающихся к саморазвитию и самообразованию на основе мотивации к обучению и познанию;
- сформированность ответственного отношения к учению; уважительного отношения к труду, наличие опыта участия в социально значимом труде;
- сформированность целостного мировоззрения, соответствующего современному уровню развития науки и общественной практики, учитывающего социальное, культурное, языковое, духовное многообразие современного мира.

Метапредметные результаты:

- способность и готовность ученика к освоению знаний, их самостоятельному выполнению, переносу и интеграции;
- способность к самоорганизации, саморегуляции и самоконтролю в процессе письма;
- умение находить, в том числе из предложенных вариантов, условия для выполнения учебной и познавательной задачи;
- умение находить в тексте требуемую информацию (в соответствии с целями своей деятельности).

2. Кодификатор контрольно - измерительных материалов

№	Содержание проверочных заданий	Планируемые результаты	Максимал. балл
A1	Прямая и косвенная речь	предметные: проверить полученные знания и умения коммуникативные: умение размышлять и формулировать	1
A2	Прямая и косвенная речь		1
A3	Сложносочиненное предложение		1
A4	Вид придаточного предложения по способу присоединения		1
A5	Сложноподчиненное предложение с		1

	синтетическим придаточным	регулятивные: умение достигать поставленной цели познавательные: использование приобретенных знаний личностные: понимание своих возможностей	
A6	Сложноподчиненное предложение с аналитическим придаточным		1
A7	Виды придаточных предложений		1
A8	Виды придаточных предложений		1
A9	Пунктуация. Знаки препинания при однородных членах		1
A10	Пунктуация. Знаки препинания в сложноподчиненном предложении		1
B1.	Вид придаточного предложения по значению		2
B2.	Вид придаточного предложения по способу присоединения		2
B3.	Главное предложение в сложноподчиненном предложении		2
B4	Сложноподчиненное предложение с придаточным времени		2
B5	Простое предложение		2

3. Критерии оценивания:

Балл	17-20 балл	13-16 балл	9 -12 балл	0- 8 балл
%	90-100 %	70-89%	45 -6 9%	20-44%
Билге	“5”	“4”	“3”	“2”

Тест

I вариант

1 нче өлөшө (А)

А1. Үзгөртөлөп кулланылган сөйлөм ничек атала?

- 1) чит сөйлөм;
- 2) автор сөйлөмө;
- 3) кыек сөйлөм;
- 4) туры сөйлөм.

А2. Түбөндөгө схемага туры килгән рәтне билгеләргә. “Т!”- а.

- 1) «Сез мине жибәрәсезме?»- дип сорады Койтым бикә;
- 2) «Чана дисәң дә чана бу!»- диде ул;
- 3) «Юк минем таләбем», - диде лейтенант Майнагашев;
- 4) «Кем булсын инде?»- диде Мәхмүт. - Шәйхулла бабай эше генә бу».

А3. Бирелгән жөмлөләр арасыннан тезмә кушма жөмлөнө күрсәтегез.

- 1) Мин шулай аптырап торганда, кармагым төпкә чумды.
- 2) Апрель ахырларында жир кипте.
- 3) Фәрит кечкенә капканы ачты, алар канат белән себергәндәй чиста ишегалдына керделәр.
- 4) Крестьян хезмәте жиргә, табигатькә бәйлә булгангамы, ул һәрчак шигъриятле булып тоела.

А4. Төзелешө буенча иярчен жөмлөләрнең ничә төрө бар?

- 1) 1;
- 2) 2;
- 3) 3;
- 4) 4.

А5. Бәйләүче чарасы хәбәр составында торган чаралар белән бәйләнгән жөмлөнөң төрө нинди була?

- 1) синтетик;
- 2) аналитик;
- 3) баш;
- 4) иярчен.

А6. Бирелгән жөмлөләр арасыннан аналитик иярченле кушма жөмләне күрсәтегез.

- 1) Мәсьәлә яхшырак аңлашылсын өчен, мин сине бер вакыйга белән таныштырып китәм.
- 2) Күршеләр керсә, бик күңелле була ул кич утырулар.
- 3) Сандугач жырын тыңлыйм дип, үз жырыңны онытма.
- 4) Ул хәзер белә: зур сулы авылның халкы әйбәтрәк холыклы була.

А7. Иярчен жөмләнең мәгънә ягыннан төрән билгеләгез?

Күренеп тора: бер дә тәҗрибәң юк әле синең, энем.

- 1) иярчен тәмамлык;
- 2) иярчен ия;
- 3) иярчен хәбәр;
- 4) иярчен аергыч.

А8. *Су өсте тыныч, шуңа күрә дә елтыр чабаклар башларын судан чыгарып алалар.* Әлеге жөмләнең мәгънә ягыннан төрә нинди була?

- 1) иярчен урын;
- 2) иярчен сәбәп;
- 3) иярчен күләм;
- 4) иярчен максат.

А9. Жөмләдә билгеләнгән урында нинди тыныш билгесе куела? ***Ир, хатын, бала-чага, яше, карты < > һәммәсе Яманкул чокырына агылды.***

- 1) куштырнак; 2) өтер; 3) жәяләр; 4) сызык

А10. Кайсы жөмләдә баш жөмлә белән иярчен жөмлә арасына өтер куелырга тиеш?

- 1) Бүген яңгыр яумас < > көн аяз, болыт әсәре юк.
- 2) Мин белмәгән < > нәрсәләр күп икән бу дөньяда.
- 3) Алгы тәгәрмәч кая тәгәрәсә < > арты да шуннан тәгәри.
- 4) Теләң ни әйтсә < > колагың шуны ишетер.

2 нче өлөшө (В)

1)Кәрим сизенә килде: кояш белән көнбагыш арасында ниндидер уртаклык, яшерен бәйләнеш бар, чөнки бакчадагы дустаны кояш әйләнеше уңаена көнөзүн талгын гына борыла икән бит. 2) Кояш иртән кай яктан чыкса, көнбагыш шул якка караган була. 3)Кичләрен чуклы-чуклы башын кояш баешы ягына бора. 4)Көнбагышның жанлы икәнлегенә ышанды Кәрим, шуңа күрә ул аны иң якын дустаны дип таныды. 5)Сентябрь житкәч, ул беренче сыйныфка укырга барачагы хакында озаклап сөйләде. 6) Дустаны аны бирелеп тыңлады. 7)Көнбагышның дәү-дәү яфраклары кулларына орынганда, Кәрим сәер пышылдау ишетә: син тиздән мәктәпкә барасың, зур үсәсең.

8) Өлкәннәргә серләреңне сөйләсәң дә, алар сине күп вакыт аңлап бетермиләр. 9)Кәрим шуңа төшенде: сөйләшер, серләшер өчен көнбагыштан да яхшы һәм ышанычлы иптәш юк, чөнки ул алдашмый, үртәшми, кояшка һәм синең күзеңә карап тора.10) Кәримнең кайчак озын буйлы көнбагышка әвереләсе, аның кебек кояш уңаена талгын гына борыласы килә. 11) Әмма тылсымлы әверелеш ясарга кулыннан килми шул аның. (Р.Низамиев)

В1. 2 нче жөмләнең мәгънә ягыннан төрөн язарга

В2. 8 нче жөмләнең төзелеше ягыннан төрөн билгеләгез

В3. 7 нче жөмләнең баш жөмләсен күрсәтегез.

В4. Иярчен вакыт жөмләсе булган жөмләнең номерын языгыз.

В5. Гади жөмләнең номерын языгыз.

Дөрөс жаваплар

№	Жаваплар
A 1	3
A2	2
A3	3
A4	2
A5	1
A6	4
A7	2
A8	2
A9	4
A10	3
B1	урын
B2	синтетик
B3	Кәрим сәер пышылдау ишетә
B4	5
B5	6